

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

Cu privire la aprobarea Acordului de implementare dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația NATO pentru Suport și Achiziții privind dezvoltarea capabilităților de atenuare a riscurilor biologice în Republica Moldova, întocmit la Chișinău la 12 iulie 2016

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre informare Acordul de implementare dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația NATO pentru Suport și Achiziții privind dezvoltarea capabilităților de atenuare a riscurilor biologice în Republica Moldova, întocmit la Chișinău la 12 iulie 2016.
2. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va notifica Organizației NATO pentru Suport și Achiziții aprobarea Acordului nominalizat.
3. Ministerul Apărării va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului menționat.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

EXPUNERE DE MOTIVE
privind aprobarea Acordului de implementare între Guvernul Republicii
Moldova și Organizația NATO pentru Suport și Achiziții privind dezvoltarea
capabilităților de atenuare a riscurilor biologice în Republica Moldova,
încheiat la Chișinău, la 12 iulie 2016

A. Descrierea tratatului

Acordul de implementare între Guvernul Republicii Moldova și Organizația NATO pentru Suport și Achiziții (NSPO) privind dezvoltarea capabilităților de atenuare a riscurilor biologice în Republica Moldova constituie un tratat interguvernamental, inițiat în temeiul paragrafului 2.1 Articolul 2 al Memorandumului de Înțelegere între Guvernul Republicii Moldova și Organizația pentru Întreținere și Aprovizionare a Alianței Nord Atlantice (NAMS0) privind cooperarea în domeniul suportului logistic, semnat la Bruxelles la 28 iunie 2001, ratificat prin Legea Nr.541-XV din 12 octombrie 2001.

Structura prezentului Acord este compusă din preambul, 5 articole și informații referitor la locul și data semnării.

Scopul prezentului Acord constă în diminuarea amenințărilor biologice la adresa securității statului și consolidarea securității de mediu și sănătății publice în Republica Moldova, prin dezvoltarea capabilităților de atenuare a riscurilor biologice.

Ca rezultat al aprobării de către NATO a Proiectului Știință pentru Pace și Securitate EAP.SFPP 984898 multianual – „Dezvoltarea capabilităților de atenuare a riscurilor biologice în Moldova”, acesta urmează a fi implementat în baza prezentului Acord.

Acordului de implementare între Guvernul Republicii Moldova și Organizația NATO pentru Suport și Achiziții va intra în vigoare la data recepționării notificării în scris din partea Republicii Moldova, prin canale diplomatice, despre îndeplinirea procedurilor interne necesare pentru intrarea acestuia în vigoare și va fi valabil pe o perioadă de 30 (treizeci) luni cu posibilitatea de a fi prelungit automat cu perioade consecutive de un an, până la finalizarea oficială a proiectului.

Inițierea negocierilor și aprobarea semnării prezentului Acord a fost în temeiul Hotărîrii Guvernului nr. 383 din 01.04.2016 Cu privire la inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului de implementare între Guvernul Republicii Moldova și Organizația NATO pentru Suport și Achiziții (NSPO) privind dezvoltarea capabilităților de atenuare a riscurilor biologice în Republica Moldova.

Acordul a fost semnat în două exemplare originale, în limbile engleză și franceză, ambele texte fiind egal autentice. În cazul apariției divergențelor la interpretarea prevederilor prezentului Acord, textul în limba engleză va prevala.

Prin acordul mutual al Părților, prezentul Acord poate fi modificat prin intermediul unui protocol separat, semnat de ambele Părți, care va deveni parte componentă a acestui Acord.

B. Analiza de impact

Informații generale:

La indicațiile Guvernului Republicii Moldova, Ministerul Apărării a solicitat de la NATO asistență, prin canale diplomatice, în domeniul dezvoltării și consolidării capacităților de atenuare a riscurilor biologice în Republica Moldova prin intermediul Programului Știință pentru Pace și Securitate NATO, sub formă de grant nerambursabil, alocat de către Diviziunea NATO pentru provocări de securitate emergente (Proiectul NATO EAP.SFPP 984898).

Această solicitare este condiționată și de realizarea Strategiei Securității Naționale a Republicii Moldova (pusă în aplicare prin Hotărîrea Parlamentului Nr. 153 din 15 iulie 2011), Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană pentru anii 2014-2016 (Hotărîrea Guvernului nr.808 din 7 octombrie 2014), Planului de acțiuni privind punerea în aplicare a Regulamentului Sanitar Internațional (2005) în Republica Moldova (Hotărîrea Guvernului nr. 475 din 26 martie 2008), Politicii Naționale de Sănătate aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 886 din 06 august 2007, obiectivelor asumate de către Republica Moldova în cadrul tratatelor internaționale de neproliferare a armelor de distrugere în masă la care este parte (Convenția privind interzicerea dezvoltării, producerii și stocării armelor bacteriologice și toxice, precum și distrugerii lor (BWC), Rezoluția Consiliului de Securitate a Națiunilor Unite 1540, etc.), etc.

Totodată, este important de menționat că securitatea Republicii Moldova este afectată de o serie de riscuri și vulnerabilități, ca rezultat al gestionării inadecvate a focarelor agenților biologici, rămase pe teritoriul țării încă din perioada sovietică.

Unul dintre agenți biologici de acest gen este *Bacillus Anthracis*, care este inclus în lista mărfurilor strategice din aspecte de posibila utilizare în evenimente de terorism biologic și sunt reglementate procedurile de control al exporturilor, importurilor, tranzitului al acestuia. Persistă în mediu (apă, aer, sol) sub formă de spori pe o perioadă de zeci de ani și se activează prin pătrunderea în organisme vii, provocând infecții contagioase grave.

Doar în perioada anilor 1950 – 1970, în Republica Moldova au fost înregistrate mai mult de 2500 de cazuri de antrax la animale practic în peste 200 de localități ale 33 de raioane. După destrămarea spațiului sovietic, nu există o cartografiere exactă a locațiilor de înhumare a carcaselor de animale îmbolnăvite de antrax.

Pericolul eminent de îmbolnăviri cu antrax la animale și transmiterii la oameni persistă și actualmente, în pofida vaccinării anuale a animalelor în volum deplin (a. 2002 – 3 cazuri, raionul Hîncești; a. 2004 – 2 cazuri, raionul Cimișlia și 3 cazuri raionul Nisporeni; a. 2008 – 1 caz, raionul Criuleni; a. 2013 - 4 cazuri, raionul Soroca; a. 2014 - 10 cazuri, raionul Cahul).

De asemenea, se confirmă faptul răspândirii continue a antrax-ului în mediu, ca rezultat al schimbărilor climatice (secetă, inundații, eroziunea solului), cât și în urma dezvoltării infrastructurii regionale și locale, prin excavarea solului pentru sistemul de aprovizionare cu apă și canalizare, construcții, etc.

În același timp, se atestă lipsa metodologiei și bunelor tehnici aplicabile la cartografierea și curățarea locațiilor relevante specificului țării.

Scopul final al Acordului constă în dezvoltarea capacităților de atenuare a riscurilor biologice în Republica Moldova prin achiziționarea laboratorului mobil, elaborarea metodelor și aplicarea pilot al celor mai bune practici și proceduri de detectare, cartografiere și remediere a locațiilor contaminate cu Antrax.

Acorduri specifice similare au fost încheiate cu Organizația pentru Întreținere și Aprovizionare a Alianței Nord-Atlantice (NAMS0) privind distrugerea pesticidelor și produselor chimice periculoase în Republica Moldova, semnat la Bruxelles la 12 mai 2006 și la 22 iunie 2011, practica cărora este urmată de prezentul Acord.

Aspectul politic, cultural și social:

Documentul în cauză reprezintă un sprijin indispensabil pentru statul nostru și o oportunitate pentru consolidarea relațiilor bilaterale între Republica Moldova și NATO prin intermediul Organizației NATO pentru Suport și Achiziții (NSPO), stabilește relații de colaborare reciproc avantajoase pe probleme de interes comun, inclusiv pentru a răspunde provocărilor la adresa securității statului și în regiune, care corespund normelor dreptului internațional și legislației naționale.

Promovarea și protejarea intereselor naționale prin identificarea, prevenirea și contracararea amenințărilor și a riscurilor cu impact asupra sănătății populației și a poluării mediului, constituie principalele obiective ale statului.

Aspectul economic și de mediu:

Pentru Republica Moldova este dificil atât din punct de vedere financiar, cât și practic identificarea și lichidarea focarelor de răspândire a agenților biologici, cât și asigurarea securității locațiilor, unde au fost înhumate carcace de animale infectate de Antrax, inclusiv crearea capacităților de răspuns la evenimentele biologice și terorismul biologic, fără suportul și asistența semnificativă acordată de partenerii noștri din cadrul NATO/NSPO. Astfel, ca urmare a semnării și implementării prevederilor Acordului respectiv, Republica Moldova va economisi substanțial surse financiare, care vor putea fi redirecționate în alte domenii de activitate. Totodată, în cadrul proiectului vor fi dezvoltate în premieră tehnici de remediere a locațiilor contaminate cu agenți biologici, care vor sta la baza consolidării securității de mediu și sănătății publice.

Aspectul normativ:

Din punct de vedere al conținutului, Acordul respectiv este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova, corespunde prevederilor Legii nr.595-XIV din 24 septembrie 1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și nu vine în contradicție cu legislația națională și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Aprobarea acestui document nu necesită modificarea legislației naționale în vigoare și nu afectează relațiile politice și economice ale Republicii Moldova cu alte state sau organizații internaționale.

Aspectul instituțional și organizatoric:

În scopul implementării prezentului Acord, Organizația NATO pentru Suport și Achiziții (NSPO) va fi reprezentată de către Agenția NATO pentru Suport și Achiziții (NSPA) va fi responsabilă de managementul proiectului.

În acest scop, NSPA va negocia contracte cu scopul de a dezvolta capacități de atenuare a riscurilor biologice în Republica Moldova, inclusiv, dar fără a se limita la crearea unui laborator mobil, asigurarea cu consumabile necesare, achiziționarea de echipamente pentru prelevarea probelor și remedierea terenurilor contaminate, furnizarea de expertize în domeniu, consilieri, consultări, instruire, precum și alte servicii.

Proiectul Acordului nu prevede înființarea unei noi structuri sau suplinirea cu resurse umane în vederea realizării obiectivelor Acordului, dar va crea un format de colaborare între partenerii proiectului, menite să întreprindă măsuri privind cartografiere GIS și curățare a locațiilor contaminate cu Antrax cu aplicarea celor mai bune practici și tehnici internaționale, precum și va fi elaborat și pus în aplicare un program de instruire în domeniul prevenirii și de răspuns la pericolele biologice asociate cu Antrax și a altor activități în domeniul dat.

Guvernul Republicii Moldova prin acțiunea ministerelor și instituțiilor vizate va pune la dispoziție:

- prin intermediul Ministerului Sănătății (Centrul Național pentru Sănătatea Publică) laboratorul staționar de tipul BSL 3 cu echipamente pentru investigații, acces la internet, servicii comunale, fax gratuite, va asigura asistența medicală generală pentru personalul implicat în Proiect, în funcție de necesități, servicii de traducere și servicii de transport pe teritoriul Republicii Moldova, fără achitarea costului carburanților;

- prin intermediul Ministerului Apărării, în cooperare cu Ministerul Sănătății, Ministerul Mediului, Ministerul Afacerilor Interne, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și Autoritățile Publice Locale, în limita competențelor sale. Proiectul va beneficia de:

- a) personal calificat pentru instalarea laboratorului mobil, eșantionare statistică, cartografiere, remediere a terenurilor, precum și pentru sprijinirea tuturor activităților Proiectului în Republica Moldova;

- b) securitate necesară la toate etapele Proiectului pe teritoriul țării;

- c) acces la depozite, securitate antiincendiară și asistență necesară la obținerea autorizațiilor pentru activitățile Proiectului, în funcție de necesități.

Acest proiect va fi implementat în raionul Râșcani, fiind considerat un proiect pilot pentru Republica Moldova cu suportul NSPA și Ministerului Apărării în cooperare cu Centrul Național de Sănătate Publică, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Agenția Națională de Siguranța Alimentelor și Autoritățile Publice Locale Râșcani și în funcție de necesități, alte structuri ale statului.

Totodată, acest proiect pilot va permite Republicii Moldova în premieră să achiziționeze un laborator mobil cu nivel de biosiguranță 3, echivalent unicului

laborator staționar din cadrul Centrului Național de Sănătate Publică, care v-a permite sprijinirea activităților de intervenție și răspuns în situații de urgențe de sănătate publică și bioterorism; cartografierea pilot a focarelor de Antrax din r. Râșcani și determinarea celor mai bune tehnici și practici aplicabile de remediere a terenurilor contaminate.

Aspectul financiar:

Crearea capacităților de atenuare a riscurilor biologice în Republica Moldova, ce urmează a fi lansate pilot pe baza raionului Râșcani sunt acoperite sub formă de grant nerambursabil alocat de către Diviziunea NATO pentru provocări de securitate emergente în cadrul Programului Știință pentru Pace și Securitate în valoare de 1,080 milioane euro.

Potrivit Articolului 2 din proiectul Acordului, Agenția NATO pentru Suport și Achiziții (NSPA) va fi responsabilă pentru managementul proiectului. În acest sens, ținem să menționăm că gestionarea surselor financiare ale acestui Proiect vor fi gestionate de către NSPA în temeiul articolului 3, paragrafului 3.1.

În baza Acordului, Guvernul Republicii Moldova va contribui indirect la Proiect, prin acțiunea ministerelor și instituțiilor vizate, necesare pentru prelevarea probelor și identificarea agenților biologici, cartografierea și remedierea locațiilor, așa ca: echipamente pentru investigații în laboratorul de referință din cadrul Centrului Național pentru Sănătatea Publică; personal calificat relevant creării capacităților laboratorului mobil, eșantionării probelor, cartografierii și remedierii terenurilor contaminate; servicii de traducere; servicii de transport pe teritoriul Republicii Moldova (fără achitarea costurilor pentru carburanți), precum și asigurării securității necesare la toate etapele proiectului pe teritoriul țării prin antrenarea subdiviziunilor Ministerului Apărării, Ministerului Sănătății, Ministerului Mediului, Ministerului Afacerilor Interne, Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Aspectul temporar:

Acordul prevede și modalitatea de denunțare, în condițiile și în conformitate cu prevederile Articolului 12 din Memorandumul de Înțelegere între Guvernul Republicii Moldova și Organizația pentru Întreținere și Aprovizionare a Alianței Nord Atlantice (NAMSO) privind cooperarea în domeniul suportului logistic, semnat la Bruxelles la 28 iunie 2001, ratificat prin Legea Nr.541-XV din 12.10.2001. Astfel, oricare dintre părți poate notifica în scris, celeilalte părți despre intenția sa de a denunța prezentul Acord. În acest caz, încetarea valabilității prezentului Acord se va produce la expirarea a șase luni de la data primirii, de către una dintre părți a notificării scrise a celeilalte părți privind o astfel de intenție.

C. Analiza oportunității aprobării

Prezentul Acord a fost încheiat prin schimb de scrisori și semnat în numele:

- Guvernului Republicii Moldova de către dl. Anatolie ȘALARU, Ministru al apărării, la Chișinău, la 12 iulie 2016;
- Organizației NATO pentru Suport și Achiziții de către dl. Michael J. Lyden, Manager general, la Capellen, la 20 iunie 2016.

Acordul menționat va intra în vigoare la data recepționării de către NSPO a notificării în scris din partea Republicii Moldova despre îndeplinirea procedurilor interne necesare pentru intrarea acestuia în vigoare.

Procedura internă pentru intrarea în vigoare constă în aprobarea de către Guvernul Republicii Moldova a Acordului de Implementare între Guvernul Republicii Moldova și Organizația NATO pentru Suport și Achiziții privind dezvoltarea capabilităților de atenuare a riscurilor biologice în Republica Moldova, încheiat la Chișinău, la 12 iulie 2016.

Republica Moldova și Organizația NATO pentru Suport și Achiziții sunt unicele părți semnatare ale Acordului, astfel nu va fi afectată aplicarea acestuia de către alte părți terțe.

Procedura internă al NSPO pentru intrarea în vigoare a prezentului Acord constă în recepționarea notificării în scris despre finalizarea procedurilor interne din partea Republicii Moldova, prin canale diplomatice.

Prezentul Acord se încheie pentru o perioadă de treizeci (30) luni. Valabilitatea acestuia va fi extinsă automat cu perioade consecutive de un an, până la finalizarea oficială a proiectului.

Cu titlul informativ, semnalăm despre lansarea Proiectului „Dezvoltarea capabilităților de atenuare a riscurilor biologice în Republica Moldova” la 19 noiembrie 2014, în temeiul scrisorii nr. ESC/(2014)0468 a domnului Sorin DUCARU, Secretar General adjunct al NATO pentru combaterea noilor amenințări la adresa securității pentru o perioadă de 36 luni.

Având în considerare importanța Proiectului „Dezvoltarea capabilităților de atenuare a riscurilor biologice în Republica Moldova”, disponibilitatea partenerilor de cooperare pentru acordarea asistenței în vederea implementării acestuia, solicităm respectuos aprobarea Acordului menționat în termeni cât mai proximi.

08 septembrie 2016

Anatolie ȘALARU,
Ministru al apărării
al Republicii Moldova